

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЪР НА ТРАНСПОРТА И СЪОБЩЕНИЯТА

 Възстановим подпис

X 13-00-114/14.06.2024г.

Рег. №

Подписано от: KATYA DIMITROVA BONEVA

ДО
ОБЩНСКИ СЪВЕТ – СОЗОПОЛ,
ЧРЕЗ Г-Н СТАНИМИР АНДОНОВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩНСКИ СЪВЕТ – СОЗОПОЛ
гр. Созопол – 8130
ул. „Аполония“ № 34
тел.: +359 550 2 37 60
e-mail: os.sozopol@gmail.com

КОПИЕ ДО:
Г-ЖА СОНЯ БОЖИКОВА
НАЧАЛНИК НА ОТДЕЛ „ПРИЕМНА“
АДМИНИСТРАЦИЯ НА МИНИСТЕРСКИ СЪВЕТ

На Ваш изх. № 354/24 от 13.05.2024 г.
(рег. № 13-00-114/13.05.2024 г. на МТС)

Относно: Несъгласие по отношение управлението на Летище Бургас от летищния оператор „Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт“ АД

**УВАЖАЕМИ Г-Н АНДОНОВ,
УВАЖАЕМИ ГОДПОДА ОБЩНСКИ СЪВЕТНИЦИ,**

В отговор на изразеното в писмото Ви несъгласие по отношение управлението на Летище Бургас от летищния оператор „Фрапорт Туин Стар Еърпорт Мениджмънт“ (ФТСЕМ) АД, предоставяме подробна информация от компетентността на Министерството на транспорта и съобщенията (МТС) по отношение на управлението и експлоатацията на летище Бургас и стратегията за неговото бъдещо развитие, при отчитане както на условията по Концесионния договор, така и на редица обективни обстоятелства от икономически и социален характер, при които се изпълнява действащата концесия.

За периода от влизане в сила на Концесионния договор до настоящия момент, летище Бургас и летище Варна развиват дейността си при наличие на справедливи и равнопоставени условия, гарантирани за всички участници в авиационния сектор съгласно действащото законодателство (в т.ч. Закона за гражданското въздухоплаване и Закона за концесиите).

Изпълнявайки функциите на летищен оператор и летищна администрация, като страна по действащия Концесионен договор, Концесионерът провежда последователна управленска политика за реализиране на визията си за развитието и на двете черноморски граждански летища, като за всяко от тях е разработен и се изпълнява *отделен Генерален план*, който представя перспективите за развитието на съответното летище в периода 2022 - 2041 г., но при отчитане на специфичните нужди на съответния град и околността.

В тази връзка, в рамките на поетите задължения, и с отчитане на потребностите на град Бургас и околността, в Генералния план за развитие на летище Бургас е определена визията на Концесионера да бъде *„силен партньор към устойчивото развитие на българското Черноморие“*. Дружеството се е ангажирало да прилага подход, чрез който се осъществява сътрудничество със заинтересованите страни от туристическия бранш, бизнес общността, общините и компетентните държавни органи в процеса на управлението на летищата Бургас и Варна, които са входът и изходът на този регион.

Това е и единственият работещ подход за постигане на устойчивост в развитието на двата сектора транспорт и туризъм – задача, чиято реализация е възможна единствено чрез обединените усилия на Концесионер и Концедент, както и с активното участие на местната власт и местния бизнес. Поетите от Концесионера договорни задължения и ангажименти за срока на концесията са в съответствие с основната стратегическа цел на предоставената държавна концесия – да се способства за по-ускорено развитие на Черноморския регион, в частност Южното Черноморие, и на провежданата държавна политика относно развитието на региона.

Министерството на транспорта и съобщенията предприема всички необходими действия и работи усилено в тази посока, като осигурява и необходимите регулаторни и икономически условия за успешното осъществяване на инфраструктурните проекти чрез механизмите на концесията. Отчита се значението на едно от най-необходимите условия за ускоряване на икономическия растеж в сектор туризъм, а именно транспортната свързаност с курортните селища от Южното Черноморие. Усилията ни са насочени към по-бързото преодоляване на предизвикателствата от настъпилите през последните години глобални здравни, икономически и геополитически фактори – независещи от страните по Концесионния договор, но оказващи пряко негативно въздействие върху въздухоплаването и авиационния бранш, а именно: безпрецедентната пандемия от Covid-19, започналата от началото на 2022 г. и продължаващата война в Украйна, а от м. октомври 2023 г. – и кризата в Ивицата Газа.

Подкрепяйки целенасочените усилия на местната власт на територията на област Бургас за осигуряване на необходимата инфраструктура, транспортна свързаност, бизнес климат и инвестиции, бих желал да представя на вниманието Ви резултатите от изпълнението на ангажиментите на Концесионера към развитието на трафика на концесионираните летища за периода на изтеклите 16 години, способствали за осигуряване на транспортна свързаност на региона. До настъпването на пандемията от COVID-19 трафикът на летище Бургас беше по-висок от този на летище Варна. Отбелязаните в декларацията Ви данни, показващи туристическия потенциал на област Бургас, се потвърждават и от сравнителния анализ, който сочи, че от 1,94 милиона пътници през първата пълна година от срока на концесията 2007 г., трафикът на летище Бургас през 2019 г. е достигнал до 2,86 милиона пътници, а на летище Варна: от 1,48 млн. пътници през 2007 г. – на 1,97 млн. пътници през 2019 г. – непосредствено преди най-голямата криза в историята на авиацията (COVID-19). А през предходната 2018 г. е достигнато най-високото му ниво в исторически план до момента – 3,26 милиона обслужени пътници на летище Бургас, срещу 2,26 млн. пътници на летище Варна.

На летище Бургас са привлечени редица нови авиокомпани и са разработени десетки нови дестинации, достигайки в годините преди пандемията до 150 дестинации, с директни полети на 80 авиокомпани, което статистически е впечатляващ обем на опериране за едно регионално летище. През изминалите години е създадена и сполучлива комбинация от чартърни, редовни и нискотарифни превозвачи, за да се отговори на нуждите на региона в Южното Черноморие, което е резултат от постоянните маркетингови активности на Концесионера.

Ето защо с основание може да се твърди, че потребностите и заложените цели с предоставяне на концесията се осъществяват успешно до настоящия момент, като експлоатацията на концесионираното летище Бургас от финансово стабилен икономически оператор, на когото държавата е прехвърлила оперативния риск при осъществяването на концесията, през изтеклия 16-годишен период е способствала за регистрирания значителен напредък в икономиката на регион Бургас, в т.ч. отчетения напредък в развитието на малкия и среден бизнес и достигнатите високи нива на хотелска заетост и приходи в региона, оповестени от Националния статистически институт.

Концесионерът продължава проактивно да представя потенциала на регион Южно Черноморие и конкретно на летище Бургас пред различни авиокомпании, но все още нито една от тях не е заявила интерес да изпълнява целогодишни полети от/до летище Бургас. В разговори с Turkish Airlines е изразен интерес към стартиране на редовни полети до летище Бургас, но поради ограничен капацитет от страна на авиокомпанията в момента, все още няма положително решение. С цел идентифициране на действителните причини по отношение на засегнатите в писмото Ви проблеми, потвърждавайки постигнатия по-висок трафик на летище Бургас спрямо трафика на летище Варна до настъпването на пандемията от COVID-19, моля да имате предвид различния темп на възстановяването на трафика. Причините за това отново трябва да се разглеждат в контекста на продължаващите кризисни фактори от геополитически и икономически характер, които са извън контрола на Концесионера и Концедента като страни по Концесионния договор.

Горепосочените обективни обстоятелства влияят за настъпилния спад на трафика и полетите и на двете черноморски летища. Анализите сочат, че през 2020 г. те изгубиха близо 4 млн. пътници в сравнение с 2019 г., или спадът е в размер на 79% от общия пътнически поток.

По-бавното възстановяване на летище Бургас се обуславя конкретно от:

а) загубата на 3 ключови за летище Бургас пазари – Руската федерация, Украйна и Беларус, които обичайно са били с над двойно по-голям дял на летище Бургас и с над три пъти повече пътници в сравнение с летището във Варна. (през 2019 г. изброените пазари на летище Бургас имат 21% дял от пътникопотока и 606 хил. пътници, срещу едва 9% и 185 хил. пътници на летище Варна);

б) организирания входящ туризъм на летище Бургас, който представлява основната част от трафика на този обект. Ключовите пазари за входящ туризъм, каквито са Германия и Обединеното кралство са с най-бавно възстановяване на това летище през 2023 г. в сравнение с 2019 г. (Германия е с цели -46% под нивата от 2019 г., а Обединеното кралство - с -34%);

в) излизането от пазара на големи авиокомпании след 2019 г. – фалитът на Thomas Cook (70 хил. пътници на летище Бургас през 2019 г.), ликвидацията на SunExpress GmbH (57 хил. пътници на летище Бургас през 2019 г.), чиито пазарен дял до момента не е запълнен от други авиокомпании.

Летище Бургас оперира денонощно в режим 24/7 и през цялата година, включително и по време на цялата пандемия от COVID-19, както и понастоящем, поради което не отговарят на действителността твърденията за „почти изцяло заключено“ или „почти нефункциониращо“ летище извън активния туристически сезон. Летище Бургас е в готовност да посрещне и обслужи допълнителни полети и извън активния туристически сезон, целогодишно, но при наличие на интерес от страна на авиокомпаниите.

Освен това е важно да се отбележи, че зимният трафик исторически е обхващал маршрутите: Лондон Лутън - Бургас (16 последователни години) и Москва - Бургас (11 години), който е вече изгубен поради наложените санкции на Руската федерация.

В хода на осъществявания от Министерството на транспорта и съобщенията контрол върху изпълнението на концесионния договор, бих желал да Ви запозная с предоставената от Концесионера информация за **предприетите конкретни мерки за преодоляване на затрудненията**, нормализиране дейността на оператора и за достигане нивата на трафика от предпандемичната 2019 г.

Основните действия и мерки понастоящем включват:

▪ *Маркетингови дейности за промотиране трафика на летище Бургас* – чрез ежегодни участия на Концесионера в международните авиационни форуми, международните туристически изложения, както и чрез организиране на опознавателни обиколки за журналисти и туристически оператори от ключовите пазари за входящ туризъм, с цел популяризиране възможностите за туризъм на цялото Българско Черноморие, включително извън активния летен сезон (през 2023 г. са проведени 4 такива обиколки).

В партньорство с Министерство на туризма Концесионерът участва и в организираните рекламни обиколки, с посещаване на ключови за входящия туризъм пазари като Полша (октомври 2022 г.), Германия (февруари 2023 г.) и Обединеното кралство (декември 2023 г.), които имат за цел повишаване на информираността за страната ни сред потенциалните европейски туристи и рекламиране на региона и извън летния сезон.

▪ *Посредничество между общините от Южното Черноморие и авиокомпаниите* – по инициативата на Община Бургас предложението от общините от Южното Черноморие фонд за подпомагане на нови целогодишни линии се промотира в рамките на преговорите с всички потенциални авиокомпани. От началото на 2023 г. от страна на Концесионера са проведени разговори с 8 потенциални авиокомпани, както и три срещи между представителите на авиокомпаниите и кмета на община Бургас. Wizz Air и Ryanair официално са заявили своя интерес към изпълнението на полети до летище Бургас извън активния летен сезон (през зимен сезон 2023 - 2024), при осигуряване на необходимата им финансова подкрепа за споделяне на риска от такива полети, но не е постигнато съгласие относно възможните дестинации и по отношение на финансовата подкрепа, необходима за реализирането им.

▪ *Програма за стимулиране на трафика* – през м. октомври 2023 г. Концесионерът отправи предложение към Концедента за въвеждане на Програма за стимулиране развитието на трафика през 2024 г. Отчитайки силно изразената сезонност на летище Бургас и предизвикателствата пред развитието на целогодишния трафик, предложените стимули (конкретно изброени по-горе) за развитие на нови целогодишни маршрути от/до летище Бургас са значително по-атрактивни от предложените такива за летище Варна. Чрез въвеждането на значителни отстъпки (до 80% през първата година) от събираната такса кацане, пътническата такса и такса сигурност, прилагани за нови целогодишни маршрути за период от 3 години, програмата цели да се постигне устойчиво развитие на трафика извън активния летен сезон (от м. януари до м. май и от м. октомври до м. декември).

▪ *Участие в програмата на Министерството на туризма за финансиране на маркетингови активности на ключовите за входящия туризъм пазари в партньорство с Черноморските общини и големите тур оператори* – Концесионерът продължава да си партнира както с черноморските общини, така и с най-големите чуждестранни туроператори, които предлагат почивки на нашето Черноморие, с цел реализиране на максимален брой проекти по новата програма на Министерството на туризма за реклама. Концесионерът участва в 16 съвместни проекта с черноморските общини, с цел дестинацията Българско Черноморие да бъде популяризирана и възстановяването на входящия туризъм, съответно и увеличение на туристическия трафик на летище Бургас.

Във връзка с отправените във Вашето писмо твърдения за пренасочване на полети от летище Бургас към летище Варна и нефункциониране на летище Бургас през есенно-зимните месеци на годината, беше извършена проверка, която обхваща периода от 01.01.2019 г. до 29.02.2024 г., като по-долу Ви предоставяме резултатите от нея.

През есенно-зимните месеци в периода 01.01.2019 г. - 29.02.2024 г. гражданско летище за обществено ползване Бургас е обслужвало полети и пътници, подробно представени в таблица № 1 по-долу:

Табл. № 1 – Справка за обслужени самолетодвижения (АТМ) и обслужени пътници (РАХ) на летище Бургас през есенно-зимните месеци (септември-март) за периода 01.01.2019 г. – 29.02.2024 г.

Месец	2019		2020		2021		2022		2023		2024	
	ATM	PAX	ATM	PAX	ATM	PAX	ATM	PAX	ATM	PAX	ATM	PAX
Jan	167	8 137	116	7 662	54	1 709	185	7 495	75	4 988	159	6 446
Feb	161	6 626	131	6 910	102	1 020	145	4 875	152	4 866	147	5 771
Mar	168	9 237	66	3 955	56	1 053	83	2 596	156	7 815		
Sep	3 050	412 075	808	89 924	1 486	168 016	1 873	240 787	2 010	283 530		
Oct	337	30 215	124	6 653	387	26 916	411	43 732	466	51 736		
Nov	155	8 403	74	1 912	200	7 191	84	3 836	134	5 725		
Dec	155	7 987	94	2 471	190	8 352	90	4 672	142	5 562		
Grand Total	4 193	482 680	1 413	119 487	2 475	214 257	2 871	307 993	3 135	364 222	306	12 217

През разглеждания период са пренасочени общо 13 (тринадесет) полета – 8 през 2019 г., 1 през 2021 г., 3 през 2022 г. и 1 през 2023 г. към летище Варна, планирани за кацане на летище Бургас, поради следните причини – лоши метеорологични условия, ниска видимост или инцидент с въздухоплавателно средство. Решението за пренасочване на полетите е взимано от пилота на самолета, изпълняващ полета или от ръководител полет от ДП РВД.

За същия период са налице няколко кратковременни почасови закривания на пистата за излитане и кацане (ПИК) на летище Бургас, за които от страна на летищната администрация са били издадени и публикувани NOTAM съобщения, в съответствие с нормативната уредба. Причините за кратковременните затваряния на ПИК са били строително-ремонтни дейности, пълномасщабно тренировъчно учение, аварирал самолет.

По отношение на изразената в писмото Ви позиция относно ремонтните дейности на летище Бургас, моля да имате предвид ангажиментите на Концесионера като летищен оператор във връзка с експлоатацията на летището и функционирането му в съответствие с изискванията за сигурност и безопасност в гражданското въздухоплаване.

По силата на Концесионния договор дружеството-концесионер „извършва включително, но не само проектирането, финансирането, развитието, разширението, поддържането, управлението и експлоатацията на двете Летища“ (преамбюл, т. 3 от Договора), осъществявайки функциите на летищна администрация и летищен оператор, като тези права са предоставени на Концесионера за срока на концесията, след изтичането на който летищата, ведно с подобренията в изградената инфраструктура – сгради и съоръжения, остават с непроменен правен статут на обекти – публична държавна собственост.

Съгласно одобрения Годишен инвестиционен план (ГИП) на летище Бургас за настоящата 2024 г., предстои реализирането на планирани инвестиции по експлоатацията на пистата за излитане и кацане (ПИК), чрез изпълнението на следните проекти:

1. Рехабилитация на настилки в маневрената зона (2024) – с общ размер на инвестиционните разходи 160 000 евро и

2. Реконструкция и рехабилитация на ПИК (проучване и проектиране) – с общ размер на инвестиционните разходи 580 000 евро. Изпълнението на този проект има за цел извършване на цялостна рехабилитация на пистата за излитане и кацане и обхваща пълния процес по строителството – проучване, проектиране и съответните строително-ремонтни работи (СРР).

Проектът за цялостната рехабилитация на пистата за излитане и кацане на летище Бургас е включен и в поетите от концесионера задължения с одобрения Генерален план за развитие на летище Бургас (представящ перспективите и визията за развитие на летището в периода 2022 - 2041 г.).

С оглед на посочените ангажименти съгласно Концесионния договор, при спазване на всички нормативни изисквания за посочените фази по проекта, произтичащи от Закона за устройство на територията (ЗУТ) и подзаконовите нормативни актове по строителството, фазите на проучване и проектиране е предвидено да се изпълнят през текущата 2024 г., а същинските строително ремонтни дейности да се извършат през следващата 2025 г. Изпълнението им ще се осъществи след съгласуването на проекта от всички компетентни органи по строителството и съответните институции.

Посоченият ремонт, планиран за реализация през 2025 г. – предмет на изразеното несъгласие в писмото Ви, се отнася до фазата по изпълнение на цялостната реконструкция и рехабилитация на пистата за излитане и кацане на летище Бургас. Конкретните видове дейности, както и периодът от време през 2025 г. (с индикативно обявеното времетраене), необходим за тяхната реализация, ще бъдат посочени в Годишния инвестиционен план за 2025 г. на летище Бургас, който Концесионерът има задължение да представи за одобрение от Концедента до края на текущата година.

Дейностите по поддръжка на ПИК в експлоатационна годност са обичайни за летищния оператор и се изпълняват регулярно, в съответствие с утвърдени процедури по сертифициране от страна на компетентните европейски и международни органи и организации. Състоянието на ПИК на летище Бургас е обследвано от международни консултанти, чието заключение е, че след повече от 40 години експлоатация и нарастващ трафик, съоръжението се нуждае от сериозна и съществена реконструкция и/или рехабилитация, за да бъде експлоатирано в съответствие с всички изисквания за безопасност. За сравнение, подобен проект на летище Варна беше изпълнен през зимния сезон 2011/2012 г. за 4,5 месеца, отчитайки и факта, че ПИК на летище Варна е с дължина 2500 м, а ПИК на летище Бургас е с дължина 3200 м. Към настоящия момент проектът е на етап анализ на различни технически решения, включително поетапна рехабилитация на повърхността на пистата, като точната продължителност ще е в зависимост от приложената методология, която се разработва и уточнява, както и от метеорологичните условия, но за общ срок от 6 месеца в отделни периоди, извън активния летен туристически сезон 2025 г., както отбелязвате в писмото си.

От началото на концесията на летище Бургас са изпълнени над 10 значителни проекти (за изграждане, реконструкции и разширение), възлизащи на обща стойност над 120 млн. евро.

Наред с горното, подкрепяйки дейността на общините в региона през последните години за отделяне на средства за субсидиране на целогодишни полети до Летище Бургас, бихме желали да Ви информираме и за потвърдения от концесионера ФТСЕМ АД финансов ангажимент на гражданско летище за обществено ползване Бургас в размер на 200 000 лв., връзка с инициативата на общините от Южното Черноморие за създаване на Сдружение с нестопанска цел „Фонд за развитие на летище Бургас“. В тази връзка, с писмо от месец април тази година, адресирано до Кмета на община Поморие, Кмета на община Бургас, както и до служебния министър на туризма, концесионерът предложи финансова подкрепа на сдружението на общините, съобразена с чл. 33, ал. 1 от проекта на устав, а именно чрез договор за дарение, спонсорство, партньорско и/или маркетингово споразумение.

В потвърждение на равнопоставеността при управлението на двете летища са и заявките на авиокомпаниите за предстоящия летен сезон 2024 г., даващи преимущество на летище Бургас. За предстоящото лято авиокомпанията Wizz Air е планирала 8 дестинации до летище Бургас и 7 до летище Варна, авиокомпанията Ryanair предлага 10 дестинации до летище Бургас спрямо 4 до летище Варна, а друга нискотарифна авиокомпания, easyJet, е планирала полети (от 3 дестинации) само до летище Бургас. Наред с това е важен и фактът, че летищните такси, които ползвателите на летищата заплащат, са държавно регулирани и са еднакви за всички авиокомпании, като на летище Бургас дори са малко по-ниски от тези на варненското летище (на него концесионерът събира по-ниска такса сигурност).

В началото на м. март т.г. е оповестено ново сътрудничеството между авиокомпаниите SunExpress и Electra Airways на българския пазар, наред с анонсирано тригодишно партньорство за продажби с фокус върху летните месеци през 2025, 2026 и 2027 г. по време на най-значимото туристическо изложение ITB-Berlin. Линиите между Българското Черноморие и Федерална република Германия влизат в продажба от м. юни 2024 г. на уебсайт: www.sunexpress.com/de, като първият полет е планиран за края на м. май 2025 г.

Като важна стъпка за възстановяването и растежа на германския пазар за летище Бургас и летище Варна, през първия летен сезон (2025 г.) по един Airbus A320 ще бъде базиран на летищата, всеки един от които ще изпълнява полети до различни дестинации в Германия. Увеличение на капацитета и добавяне на други маршрути ще последват в бъдеще, в

зависимост от развитието на търсенето. В допълнение, през настоящата 2024 година и друга немска авиокомпания – TUI Germany, подновява директните си полети от Хановер към летище Бургас и летище Варна, след повече от 10-годишно прекъсване, а от/до летище Бургас за първи път ще бъдат осъществени тази година нови маршрути от Ташкент (Узбекистан), Прищина (Косово) и Порто (Португалия).

Отчитайки спецификите на авиационния бизнес в настоящата кризисна среда и характеристиките на всяко от двете черноморски летища, от интерес на всички заинтересовани страни е да бъде продължено ползотворното взаимодействие между Концесионер, Концедент, местна власт във всички бургаски общини и местния бизнес при провеждане на последователните политики за развитието на морския туризъм и постигане на общите цели – ускореното развитие на дестинацията Черноморски регион, и в частност – повишаване атрактивността и разгръщане на потенциала в икономиката на Южното Черноморие.

С уважение,

Възстановим подпис

X *Georgi Gvozdevkov*

Георги Гвоздейков

Министър на транспорта и съобщенията

Подписано от: GEORGI YORDANOV GVOZDEYKOV